

THEMIS

---

iDARE HUKUKU

Prof. Dr. Zehra ODYAKMAZ
Ümit KAYMAK

onikilevha

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER V

BİRİNCİ KISIM İDARE HUKUKU GENEL ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM İDARE HUKUKUNA GİRİŞ

I.	GENEL OLARAK İDARE HUKUKU	1
II.	İDARE HUKUKUNUN ALANI.....	1
	A. İŞLEM YÖNÜNDEN.....	1
	B. EYLEM YÖNÜNDEN	2
	C. SÖZLEŞMELER YÖNÜNDEN	2
III.	İDARI NİTELİKLİ FAALİYETLER İÇİN AYRI BİR İDARI YARGILAMA DÜZENİ GEREKLİ MİDİR?	3
IV.	KAMU İDARELERİ VE İDARI FAALİYET	3
	A. YAPISAL (ORGANİK) ANLAMDA İDARE	3
	B. DEVLET TASARRUFLARI VE İDARI FAALİYET (İDARI FONKSİYON)	4
	1. Yasama Tasarrufları	4
	2. Yargısal Tasarruflar	4
	3. Siyasal Tasarruflar	5
	4. İdari Tasarruflar.....	5
	5. İdarenin Özel Hukuk Tasarrufları	5
V.	TÜRKİYE İDARESİNİN GÖREVLERİ	6
	A. MİLLİ GÜVENLİĞİN SAĞLANMASI.....	6

B.	KOLLUK FAALİYETLERİ	6
C.	KAMU HİZMETLERİ.....	6
D.	ÖZENDİRME ve DESTEKLEME FAALİYETLERİ	6
E.	PLANLAMA FAALİYETLERİ	6
F.	İÇ DÜZEN (ÖZ YÖNETİM) FAALİYETLERİ	7

İKİNCİ BÖLÜM İDAREYE İLİŞKİN ANAYASAL HÜKÜMLER

I.	HUKUK DEVLETİ İLKESİ	9
A.	POLİS DEVLETİ.....	10
B.	HAZİNE TEORİSİ.....	10
C.	HUKUK DEVLETİ	11
1.	Kuvvetler Ayrılığı.....	11
2.	Temel Hakların Güvence Altına Alınması.....	11
3.	Yasama İşlemlerinin Yargısal Denetimi.....	11
4.	İdari İşlemlerin Yargısal Denetimi ve İdarenin Mali Sorumluluğu	
5.	Yargı Bağımsızlığı.....	12
6.	Kanuni Hâkim Güvencesi	13
7.	Kanuni İdare İlkesi.....	13
8.	Hukukun Genel İlkeleri ile Ceza Hukukunun Evrensel İlkelerine Bağlılık	13
9.	Eşitlik İlkesi	14
II.	LAİKLİK İLKESİ	15
A.	GENEL OLARAK	15
B.	DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	15
III.	TÜRKİYE İDARESİNİN KURULUŞU: MERKEZDEN VE YERİNDEN YÖNETİM İLKELERİ	16
A.	ANAYASAL HÜKÜMLER	16
B.	ANAYASA DIŞINDAKİ HÜKÜMLER.....	17
1.	Kanunlar ve İdare	17
2.	Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ve İdare.....	17
C.	TÜRKİYE'NİN İDARI YAPISINA GENEL BAKIŞ	19

1.	Merkezi İdare (Devlet Tüzel Kişiliği)	19
2.	Yerinden Yönetimler (Diğer Kamu Tüzel Kişileri)	20
3.	Yerel Yerinden Yönetimler (Mahalli İdareler)	21
4.	Hizmet Yerinden Yönetimler (Kamu Kurumları)	21
D.	MERKEZDEN YÖNETİMİN ve YERİNDEN YÖNETİMİN YARAR ve SAKINCALARI	22
E.	5018 SAYILI KAMU MALI YÖNETİMİ ve KONTROL KANUNU ÇERÇEVESİNDE KAMU İDARELERİ	23
1.	Devlet Tüzel Kişiliği	23
2.	Diğer Kamu Tüzel Kişileri	25
IV.	KAMU TÜZEL KİŞİLİĞİ.....	31
A.	GENEL OLARAK	31
B.	KAMU TÜZEL KİŞİLİĞİNİN KURULMASI VE KALDIRILMASI.....	32
V.	İDARENİN BÜTÜNLÜĞÜ İLKESİ.....	32
A.	HİYERARŞİ	33
1.	Genel Olarak	33
2.	Hiyerarşik Makamlar	33
3.	Hiyerarşik Yetkiler	34
4.	Hiyerarşinin Niteliği ve Kapsamı	35
B.	İDARI VESAYET	36
1.	Genel Olarak.....	36
2.	1982 Anayasasında İdari Vesayet.....	36
3.	İdari Vesayet Makamları.....	37
4.	İdari Vesayet Yetkileri.....	37
C.	KARŞILAŞTIRMALI OLARAK HİYERARŞİ ve İDARI VESAYET	41

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
İDARI FAALİYETİN
ANAYASA DIŞINDAKİ KAYNAKLARI

I.	KANUN	43
II.	İDARENİN DÜZENLEYİCİ İŞLEMLERİ	44

A.	CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ	44
1.	Genel Olarak.....	45
2.	Düzenleme Alanı	45
3.	Münhasıran Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle Düzenlenecek Konular	46
4.	Yasa ile Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Birlikte Düzenleyebileceği Konular	46
5.	Yayım ve Yürürlük	47
6.	Yargısal Denetim	47
B.	OLAĞANÜSTÜ CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ	47
1.	Genel Olarak.....	47
2.	Düzenleme Alanı	47
3.	Yayım ve Yürürlük	48
C.	YÖNETMELİK	49
1.	Yönetmeliğin Unsurları.....	50
2.	Yayım ve Yürürlük.....	53
3.	Yargısal Denetim	54
D.	İDARENİN DİĞER DÜZENLEYİCİ İŞLEMLERİ	54
1.	Tebliğ	55
2.	Özelge (Mukteza, Yazılı Görüş)	55
3.	Sirküler	55
III.	HUKUKUN GENEL İLKELERİ.....	56
IV.	YARGISAL İÇTİHATLAR	56
V.	ÖĞRETİ (DOKTRİN)	56
VI.	ÖRF VE ADET (GELENEK) HUKUKU	56

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM İDARI İŞLEM KURAMI

I.	GENEL OLARAK	57
II.	İDARI İŞLEMLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ	58
A.	İDARI MAKamlARCA YAPILMAK	58
B.	TEK YANLILIK	58
C.	İCRAİLİK (HUKUKSAL ETKİLİLİK)	59

D.	HUKUKA UYGUNLUK KARİNESİNDEN YARARLANMA	60
E.	YARGISAL DENETİMİME TABİ OLMA.....	60
1.	Anayasa Gereğince Yargısal Denetim Dışında Tutulan İşlemler	60
2.	Yasalar Gereğince Yargısal Denetim Dışında Tutulan İşlemler ..	61
III.	İDARI İŞLEMLERİN TÜRLERİ.....	62
A.	TEK TARAFLI İŞLEM - İKİ TARAFLI İŞLEM.....	62
B.	DÜZENLEYİCİ İŞLEM - BİREL İŞLEM - GENEL KARAR	63
C.	ŞART (DURUM) İŞLEM - SÜBJEKTİF (ÖZNEL) İŞLEM	64
D.	BASIT İŞLEM - KOLEKTİF İŞLEM - KARMA İŞLEM	65
E.	YAPICI İŞLEM - BELİRLEYİCİ İŞLEM	66
F.	YARARLANDIRICI İŞLEM - YÜKÜMLENDİRİCİ İŞLEM.....	66
G.	BAĞLI YETKİ - TAKDİR YETKİSİ	66
H.	ZIMNİ (VARSAYILAN) İŞLEMLER	67
1.	Zımnı Kabul	67
2.	Zımnı Ret	67
IV.	İDARI İŞLEMİN ÖGELERİ	67
A.	YETKİ UNSURU	69
1.	Kişi Yönünden Yetkisizlik (Yetki Gaspli)	69
2.	Konu Yönünden Yetkisizlik (Yetki Tecavüzü)	70
3.	Yer Yönünden Yetkisizlik	71
4.	Zaman Yönünden Yetkisizlik.....	71
B.	ŞEKİL UNSURU	71
1.	Genel Olarak.....	71
2.	Şekil Kurallarına Aykırılığa İlişkin Genel Değerlendirme	73
C.	YETKİ VE ŞEKİL KURALLARININ İSTİSNALARI	74
1.	Yetki Devri	74
2.	İmza Devri	75
3.	Vekâlet	77
4.	Tedviren Görevlendirme	77
5.	Yetki ve Usulde Paralellik İlkesi	77
6.	Fiili (Görünüşte) Memur	78
D.	SEBEP UNSURU	79
E.	KONU UNSURU (HUKUKSAL SONUÇ)	80

1. Genel Olarak.....	80
2. İdari İşlemenin Konu Ögesinde Ortaya Çıkan Hukuka Aykırılıklar	80
F. MAKSAT (AMAÇ) UNSURU	81
V. İDARI İŞLEMLERDE ORTAYA ÇIKAN HUKUKA AYKIRILIKLARA UYGULANACAK YAPTIRIMLAR	82
A. YOKLUK	82
B. İPTAL (HÜKÜMSÜZ KILMA)	84
VI. İDARI İŞLEMLERİN SONA ERMESİ	84
A. YARGI KARARIYLA İPTAL (İPTAL DAVASI)	84
B. İDARI İŞLEMİN İDARENİN KENDİ KARARIYLA SONA ERDIRİLMESİ	85
1. Geri Alma (İdari İptal).....	85
2. Kaldırma	90
3. Değiştirme	90
4. Düzeltme	90

BEŞİNCİ BÖLÜM İDARENİN SÖZLEŞMELERİ

I. İDARI SÖZLEŞMELER	92
A. GENEL OLARAK	92
B. İDARI SÖZLEŞMELERİN ÖLÇÜTLERİ	92
1. Sözleşmenin Taraflarından Biri Kamu Kurum veya Kuruluşu Olmalıdır.	92
2. Sözleşmenin Konusu Bir Kamu Hizmetinin Yürütlmesi, Sözleşmenin Amacı Kamu Yararı Olmalıdır.	93
3. Sözleşme, İdareye, Karşı Tarafa Tanımadığı Ayrıcalıklar ve Üstün Yetkiler Tanımış Olmalıdır.	93
C. İDARI SÖZLEŞMELERİN TÜRLERİ	94
1. Mali İltizam Sözleşmeleri.....	94
2. Kamu Borçlanma (İstikraz) Sözleşmeleri	94
3. Kamu Hizmeti İmtiyaz Sözleşmeleri	95
4. Yeraltı ve Yerüstü Servetlerin İşletilmesine İlişkin Sözleşmeler	95
5. Orman İşletme Sözleşmeleri	95

II.	6. İdari Hizmet Sözleşmeleri	95
II.	İDARENİN ÖZEL HUKUK SÖZLEŞMELERİ.....	96
A.	ABONMAN SÖZLEŞMELERİ	96
B.	KAMU İHALE SÖZLEŞMELERİ	97
1.	Kamu İhalelerinde Temel Yasalar.....	97
2.	Kamu İhale Yasalarında Kapsam ve İstisnalar.....	98
3.	Kamu İhale Yasalarına Tabi Olan İhale İşleri	101
4.	Kamu İhalelerinin Temel İlkeleri.....	102
5.	Alım ve İhale Usulleri	105
6.	İhale Süreci	109
7.	Kamu İhalelerinde Özel Durumlar	114
8.	İhale Sürecinde Ortaya Çıkan Uyuşmazlıkların Çözümü.....	117
9.	Kamu İhale Sözleşmelerine Uygulanacak Hükümler: 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu.....	120
C.	SÖZLEŞMELERİN UYGULANMASINDAN DOĞAN UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ	122

ALTINCI BÖLÜM
İDARENİN EYLEMLERİ
(İDARENİN MALİ SORUMLULUĞU)

I.	GENEL OLARAK	124
II.	ANAYASAL ÇERÇEVE.....	124
III.	SORUMLULUK NEDENLERİ.....	124
A.	KUSURLU SORUMLULUK (HİZMET KUSURU)	124
1.	Genel olarak	124
2.	Hizmet Kusurunun Somut Görünümleri.....	126
3.	Hizmet Kusurunun Kamu Görevlisinin Kusurundan Ayırt Edilmesi	128
B.	KUSURSUZ SORUMLULUK	130
1.	Genel Olarak	130
2.	Kusursuz Sorumluluğun Dayandığı İlkeler	131
IV.	İDARI SORUMLULUĞUN KOŞULLARI.....	133
A.	İDARI TUTUM VE DAVRANIŞ	133

B.	ZARAR	134
C.	ZARAR İLE EYLEM ARASINDA NEDENSELLİK BAĞININ BULUNMASI	134
V.	İDARENİN SORUMLULUĞUNU KALDIRAN YA DA AZALTAN NEDENLER.....	135
A.	ZORLAYICI NEDENLER (MÜCBİR SEBEPLER)	135
B.	BEKLENMEYEN DURUMLAR (KAZA)	135
C.	ZARAR GÖRENİN KUSURU	135
D.	ÜÇÜNCÜ KİŞİNİN KUSURU	136
VI.	İDARENİN USUL DIŞI FİİLLERİ (FİİLİ YOL) (İDARENİN HAKSIZ FİİLLERİ).....	136
A.	GENEL OLARAK	136
B.	FİİLİ YOLUN TİPİK ÖRNEĞİ: KAMULAŞTIRMASIZ EL ATMA	136
1.	Kamulaştırmaz El Atma (Fiili El Koyma).....	136
2.	Hukuki El Koyma	137

YEDİNCİ BÖLÜM İDARENİN ÖZEL YETKİLERİ

I.	ÖRGÜTLENME YETKİSİ	139
A.	GENEL OLARAK KURULUŞ	139
B.	MUTLAKA YASAYLA KURULMASI GEREKEN İDARI ÖRGÜTLER.....	140
II.	İDARENİN CEZA VERME YETKİSİ (İDARI CEZALAR)	140
A.	İDARI CEZA KAVRAMI.....	140
B.	İDARI CEZALARIN NİTELİĞİ.....	141
C.	DEVLETİN CEZALANDIRMA YETKİSİ, KLASİK İDARI CEZALANDIRMA ve YENİ BİR CEZALANDIRMA ALANI OLARAK KABAHATLER	141
D.	KABAHATLER.....	142
1.	Genel Olarak.....	142
2.	5326 Sayılı Kabahatler Kanununun Temel Hükümleri	142
3.	Yargısal Cezalar ile Kabahatler Dışında Kalan İdari Cezaların Karşılaştırılması	146

III.	İDARENİN ALACAKLARINI TAHSİL ETME YETKİSİ (KAMU ALACAKLARININ RESEN TAHSİLİ)	147
A.	GENEL OLARAK	147
B.	KAMU ALACAKLARI ve ADI ALACAKLAR.....	148
IV.	İDARENİN ZORA DAYALI MAL EDİNME YETKİSİ	148
A.	KAMULAŞTIRMA	149
1.	Kamulaştırmadan Anayasal Hükümleri	149
2.	Kamulaştırma İşleminin Unsurları	149
3.	Kamulaştırma İşlemine Karşı İptal Davası	156
4.	Kamulaştırmada Nakden ve Peşin Ödeme.....	157
5.	Malikin Geri Alma Hakkı	158
6.	Acele Kamulaştırma	158
7.	Kamulaştırmada Boşaltma.....	159
8.	Kamulaştırmadan Vazgeçme	159
9.	Kamulaştırma Yoluyla İrtifak Kurma	160
B.	GEÇİCİ İSGAL	160
C.	İSTİMVAL.....	160
D.	DEVLETLEŞTİRME	160

SEKİZİNCİ BÖLÜM KOLLUK FAALİYETLERİ

I.	GENEL OLARAK	163
II.	KAMU DÜZENİ KAVRAMI.....	163
A.	GENEL OLARAK	163
B.	KAMU DÜZENİNİN UNSURLARI	164
1.	Güvenlik	164
2.	Dirlik ve Esenlik.....	164
3.	Genel Sağlık.....	165
III.	KOLLUK TÜRLERİ.....	165
A.	ADLI KOLLUK	165
B.	İDARI KOLLUK	166
C.	ADLI VE İDARI KOLLUK ARASINDAKİ FARKLAR	166

IV.	KOLLUK MAKAMLARI VE PERSONELİ	167
A.	GENEL İDARI KOLLUK MAKAMLARI ve PERSONELİ	167
1.	Emniyet Teşkilatı (Polis)	167
2.	Jandarma Teşkilatı	168
3.	Sahil Güvenlik Komutanlığı Teşkilatı	173
B.	ÖZEL İDARI KOLLUK MAKAMLARI ve PERSONELİ	175
1.	Belediye Kolluğu	175
2.	Köy Kolluğu	175
C.	HİZMET KOLLUKLARI	176
V.	ASKERİ BİRLİKLERDEN YARDIM İSTEME	176
VI.	KOLLUK YETKİLERİNİN GENİŞLEMESİ: OLAĞANÜSTÜ HAL	176
A.	GENEL OLARAK	176
B.	OLAĞANÜSTÜ HAL	176
1.	İdari Aşama	177
2.	Yasama Aşaması	178

DOKUZUNCU BÖLÜM KAMU HİZMETİ

I.	GENEL OLARAK	179
A.	ORGANİK ANLAMDA KAMU HİZMETİ	179
B.	MADDİ ANLAMDA KAMU HİZMETİ	179
C.	ŞEKLİ ANLAMDA KAMU HİZMETİ	179
D.	TANIM ve NİTELEME	180
II.	KAMU HİZMETİNİN İLKELERİ	180
A.	SÜREKLİLİK İLKESİ	180
B.	EŞİTLİK İLKESİ	180
C.	DEĞİŞKENLİK (UYARLAMA) İLKESİ	181
D.	BEDELSİZLİK İLKESİ (MECCANİLİK)	181
III.	KAMU HİZMETİNİN TÜRLERİ	181
A.	TEKELLİ - TEKELSİZ KAMU HİZMETLERİ	181
B.	MİLLİ - MAHALLİ KAMU HİZMETLERİ	181
C.	FAALİYET KONULARINA GÖRE KAMU HİZMETLERİ	181

1.	İdari Kamu Hizmetleri.....	181
2.	İktisadi Kamu Hizmetleri	181
3.	Sosyal Kamu Hizmetleri.....	182
4.	Bilimsel ve Kültürel Kamu Hizmetleri	182
IV.	KAMU HİZMETİNİN GÖRÜLME USULLERİ	182
A.	İDARECE GÖRÜLME: EMANET USULÜ	182
B.	ÖZEL KİŞİLERCE GÖRÜLME	182
1.	Ruhsat (İzin) Usulü	183
2.	Müşterek Emanet Usulü	184
3.	İltizam Usulü.....	184
4.	İmtiyaz Usulü	185
V.	KAMU HİZMETİ İMTİYAZ SÖZLEŞMELERİ	185
A.	GENEL OLARAK	185
B.	KAMU HİZMETİ İMTİYAZI VERME YETKİSİ.....	185
C.	KAMU HİZMETİ İMTİYAZI VERME ŞEKLİ.....	185
D.	KAMU HİZMETİ ALABİLECEK OLANLAR	186
E.	KAMU HİZMETİ İMTİYAZ SÖZLEŞMELERİNDE TARAFLARIN HAK ve YÜKÜMLÜLÜKLERİ	186
1.	İmtiyaz Sahibinin Hak ve Yükümlülükleri	186
2.	İdarenin Hak ve Yükümlülükleri.....	187
F.	SÖZLEŞMENİN MALİ DENGESİ ve YENİ KOŞULLARA UYDURULMASI	187
1.	Fait du Prince Kuramı.....	187
2.	Öngörülmezlik (Imprévision) Kuramı	188
G.	İMTİYAZ SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİ	189
1.	Sürenin Dolması.....	189
2.	Sürenin Dolmasından Önce İmtiyazın Sona Erme Nedenleri .	189
H.	İMTİYAZ SÖZLEŞMESİNDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKLAR	189
1.	Taraflar Arasında Çıkabilecek Uyuşmazlıklar	189
2.	İmtiyaz Sahibi ile Çalıştırdığı Kişiler Arasındaki Uyuşmazlıklar	189
3.	İmtiyaz Sahibi ile Hizmetten Yararlananlar Arasında Çıkan Uyuşmazlıklar.....	190
4.	Üçüncü Kişilerce Açılabacak Davalar	190
5.	Tahkim Yolu	190

VI.	YAP - İŞLET - DEVRET SÖZLEŞMELERİ	191
A.	GENEL OLARAK	191
B.	YAP-İŞLET-DEVRET USULÜNE KONU OLABİLECEK YATIRIMLAR	191
C.	YAP-İŞLET-DEVRET MODELİNİN İŞLEYİŞ USULÜ	192
1.	Başvuru	192
2.	Sözleşme Aşaması	192
D.	YAP-İŞLET-DEVRET MODELİNİN HUKUKSAL REJİMİ	192
1.	Sözleşmenin Niteliği	192
2.	Sözleşmeden Doğan Sorumluluk	193
3.	Haklar	193
VII.	YAP-İŞLET SÖZLEŞMELERİ	194
A.	GENEL OLARAK	194
B.	YAP-İŞLET MODELİNİN İŞLEYİŞ USULÜ	194
1.	TEAŞ Tarafından İlan Yapılması	194
2.	Tekliflerin Bakanlığa İletilmesi	195
3.	Bakanlık Tarafından İzin Verilmesi	195
4.	TEAŞ ve Üretim Şirketi Arasında Sözleşme İmzalanması	195
C.	TEAŞ ve ÜRETİM ŞİRKETİ ARASINDA İMZALANAN SÖZLEŞMENİN HÜKÜMLERİ	195
D.	YAP-İŞLET USULÜNÜN İMTİYAZ USULÜNDEN FARKI	195
E.	KARŞILAŞTIRMA	196

ONUNCU BÖLÜM İDARENİN MALLARI

I.	GENEL OLARAK	197
II.	İDARENİN MALLARININ AYRIMI	197
A.	KAMU MALLARI	197
1.	Tanım	197
B.	KAMU MALLARININ AYIRIMI	198
1.	Faydalananma Bakımından Kamu Mallarının Ayırımı	198
2.	Tahsis Şekli Bakımından Kamu Malları	198
C.	KAMU MALLARININ HUKUKİ REJİMİ	199

D. KİŞİLERİN KAMU MALLARI ÜZERİNDE SAHİP OLDUĞU HAKLAR.....	199
1. Orta Mallarından Yararlanma.....	199
2. Sahipsiz Mallardan Yararlanma	200
3. Hizmet Mallarından Yararlanma	200
E. TAHSİS	200
F. İDARENİN ÖZEL MALLARI	201
1. Tanım	201
2. İdarenin Özel Mallarının Özellikleri.....	201

**ONBİRİNCİ BÖLÜM
KAMU GÖREVLİLERİ
(DEVLET MEMURLARI)**

I. GENEL OLARAK KAMU GÖREVLİLERİ	203
A. MEMURLAR.....	205
B. SÖZLEŞMELİ PERSONEL	205
C. İŞÇİLER.....	205
II. DEVLET MEMURLUĞUNUN TEMEL İLKE VE KURALLARI	206
A. MEMURLUK MESLEĞİ	206
B. MEMUR KAVRAMININ ÖGELERİ	206
1. Kamu Kesiminde Sürekli Bir İşte Tam Zamanlı Çalışma	206
2. Kadro.....	206
3. Atama	207
4. İdari Hiyerarşi	207
5. Aylık (Maaş)	207
6. Mesleki Güvence.....	207
III. MEMURLARIN SINIFLANDIRILMASI.....	207
IV. MEMURLUĞA GİRİŞ	208
A. DEVLET MEMURLUĞUNA ALINMA KOŞULLARI	208
1. Genel Koşullar	209
2. Özel Koşullar.....	210
B. MEMUR GEREKSİNİMİNİN SAPTANMASI ve DUYURULMASI	210

C.	MEMUR ALMADA SINAV YÖNTEMİ	210
D.	ADAYLIK	210
E.	ATANMA.....	211
	1. Aslı Memur Olarak Atanma	211
	2. Üst Kademe Yöneticilerin Atanması.....	211
V.	İSTİSNAİ MEMURLUK.....	215
A.	GENEL OLARAK	215
B.	İSTİSNAİ MEMURİYET STATÜSÜNÜN ÖZELLİKLERİ.....	215
C.	İSTİSNAİ MEMURİYETLER	215
VI.	GÖREVE BAŞLAMA	216
VII.	KURUMLAR ARASI GEÇİCİ SÜRELİ GÖREVLENDİRME.....	217
VIII.	VEKÂLET GÖREVİ.....	217
IX.	MEMURLARIN HUKUKSAL REJİMLERİ	217
A.	MEMURLARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	217
	1. Sadakat Yükümlülüğü.....	217
	2. Tarafsızlık ve Devlete Bağlılık Yükümlülüğü.....	218
	3. Davranış ve İşbirliği	218
	4. Amir Olmanın Gereklerini Yerine Getirme Yükümlülüğü.....	218
	5. Hiyerarşik Üste Bağlılık ve İtaat Ödevi	218
	6. Dikkat ve Özen Yükümlülüğü.....	218
	7. Verdiği Zararları Giderme Yükümlülüğü	219
	8. Mal Bildirimi.....	219
	9. Resmi Belge, Araç ve Gereçlerin Yetki Verilen Mahaller Dışına Çıkarılmaması ve İadesi Yükümlülüğü	219
	10. Hizmeti Şahsen ve Kesintisiz Olarak Görme Yükümlülüğü.....	219
B.	MEMURLARA GETİRİLEN YASAKLAR	219
	1. Başka Görev Alma Yasağı	219
	2. Birleşemeyecek Görevler.....	220
	3. Toplu Eylem ve Hareketlerde Bulunma Yasağı	220
	4. Grev Yasağı	220
	5. Ticaret ve Diğer Kazanç Getirici Faaliyetlerde Bulunma Yasağı.....	220
	6. Hediye Alma, Menfaat Sağlama Yasağı	221
	7. Denetimindeki Teşebbüsten Menfaat Sağlama Yasağı	221
	8. Gizli Bilgileri Açıklama Yasağı.....	221

9.	Basına Bilgi veya Demeç Vermeme Yükümlülüğü	221
10.	Siyasi Faaliyette Bulunma ve Siyasi Partilere Girme Yasağı.....	221
11.	Ayrımcılık Yasağı	221
12.	Bölücü ve Yıkıcı Faaliyetlerde Bulunma Yasağı	222
13.	Ayrıldığı Kuruma Karşı Görev Alma Yasağı	222
14.	Uyumlu Giyinme Yükümlülüğü	222
X.	MEMURLARIN HAKLARI.....	222
A.	UYGULAMAYI İSTEME HAKKI	222
B.	GÜVENCE	222
1.	İş Güvencesi.....	223
2.	Kariyer Güvencesi	223
3.	Üçüncü Kişilere Karşı Güvenceler	223
C.	HİZMET HAKKI	223
D.	AYLIK HAKKI.....	223
E.	YOLLUK (HARCIRAH) HAKKI ve DİĞER SOSYAL HAKLAR	224
F.	EMEKİLİK.....	224
G.	ÇEKİLME	224
H.	MÜRACAAT, ŞİKÂYET ve DAVA AÇMA	224
I.	SENDİKA KURMA ve TOPLU SÖZLEŞME YAPMA.....	225
1.	Sendika Kurma.....	225
2.	Toplu Sözleşme Hakkı	226
J.	İZİN HAKKI.....	226
1.	Yıllık İzin	226
2.	Sağlık Izni	227
3.	Mazeret İzni	227
4.	Hastalık ve Refakat İzni	229
5.	Aylıksız İzin	229
K.	ÇALIŞMA SAATLERİ	230
L.	KOVUŞTURMA VE YARGILAMA	231
M.	İSNAT VE İFTİRALARA KARŞI KORUMA	231
XI.	KAMU GÖREVLİLERİ VE ETİK	231
A.	GENEL OLARAK	231
B.	KAMU GÖREVLİLERİ ETİK KURULU.....	231

1.	Kurul'un Görev Alanına Giren Kurumlar ve Personel	231
2.	Kurul'un Görev Alanı Dışında Kalan Kurumlar ve Personel.....	232
3.	Kurul Üyelerinin Seçimi.....	232
4.	Kurul'un Görevleri	232
C.	KURUL'A BAŞVURU USULÜ	232
1.	Başvuru Mercii	232
2.	Başvuru Hakkına Sahip Olanlar.....	233
3.	Başvuru Yapılamayacak Konular.....	233
D.	KURUL'DA YAPILAN İNCELEME ve ARAŞTIRMA	233
E.	KURUL KARARLARININ YAPTIRIMI	233
XII.	MEMURLARIN İLERLEMESİ.....	234
A.	KADEME İLERLEMESİ (YATAY İLERLEME)	234
B.	DERECE YÜKSELMESİ (DİKEY YÜKSELME)	234
XIII.	MEMURLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ	234
XIV.	DİSİPLİN SUÇ VE CEZALARI	235
A.	GENEL OLARAK	235
B.	DİSİPLİN CEZALARININ NİTELİĞİ.....	235
C.	DİSİPLİN HUKUKUNUN TEMEL İLKELERİ.....	236
1.	Yasallık İlkesi	236
2.	Ölçülülük İlkesi.....	237
3.	Savunmasız Ceza Olmaz İlkesi	237
4.	Non Bis İn İdem İlkesi (Tek Eyleme Tek Ceza)	238
5.	Kuşkudan Sanık Yararlanır İlkesi.....	238
6.	Gizlilik İlkesi.....	238
7.	Geçmişe Yürümezlik İlkesi	238
D.	DİSİPLİN CEZALARININ TÜRLERİ	239
E.	DİSİPLİN CEZALARININ VERİLMESİ	241
F.	DİSİPLİN CEZALARININ UYGULANMASI	242
G.	DİSİPLİN CEZALARININ ETKİSİ	242
H.	DİSİPLİN CEZALARINA İTİRAZ.....	242
I.	DİSİPLİN CEZALARINA KARŞI YARGI YOLU	242
J.	DİSİPLİN CEZALARININ SİLİNMESİNİ İSTEME	243
K.	DİSİPLİN CEZALARI GERİ ALINABİLİR Mİ?	243

L.	MEMUR İYETTEN AYRILANLAR HAKKINDA DİSİPLİN CEZASI.....	244
M.	DİSİPLİN HUKUKUNA CEZA HUKUKUNUN ETKİSİ.....	244
1.	Ceza Kovuşturmasının Disiplin Soruşturmasına Etkisi.....	244
2.	Affin Disiplin Suçlarına Etkisi.....	245
3.	Ertelenmiş Ceza Mahkûmîyetinin Disiplin Soruşturmalarına Etkisi	246
N.	DİSİPLİN CEZALARINDA ÖZEL DURUMLAR.....	246
1.	Disiplin Cezalarında Tekerrür	246
2.	Disiplin Cezalarında Zamanaşımı	246
3.	Disiplin Cezasında Karar Süreleri	247
4.	Disiplin Cezalarında İyi Hal ve İndirim	247
5.	Disiplin Cezalarında Erteleme (Tecil)	247
6.	Disiplin Cezalarında Şikayetten Vazgeçme	247
XV.	MEMUR STATÜSÜNDE KISINTI YAPAN DURUMLAR	247
A.	KADRO AÇIĞI	247
B.	GÖREVDEN UZAKLAŞTIRMA.....	248
1.	Genel Olarak.....	248
2.	Görevden Uzaklaştırılmaya Yetkili Makamlar	248
4.	Görevden Uzaklaştırmanın Sonuçları	248
5.	Görevden Uzaklaştırmanın Kalkması	249
XVI.	MEMURLUĞUN SONA ERMESİ.....	249
A.	ÇEKİLME (İSTİFA)	249
B.	ÇEKİLMİŞ SAYILMA (MÜSTAFİ SAYILMA)	250
C.	DİĞER NEDENLER.....	250
XVII.	MEMURLARIN VE DİĞER KAMU GÖREVLİLERİİNİN YARGILANMASI	250
A.	GENEL OLARAK	250
B.	İSTİSNALAR	251
C.	İHBAR VE ŞİKAYETLER ve SORUŞTURMA İZNİ İÇİN BAŞVURU	251
D.	SORUŞTURMA İZNİ VERMEYE YETKİLİ MERCİLER.....	252
E.	İDARECE ÖN İNCELEME	252
F.	KARARLARA KARŞI İTİRAZ.....	253

G. HAZIRLIK SORUŞTURMASINI YAPACAK MERCİİLER ve GÖREVLİ ve YETKİLİ MAHKEMELER	253
--	-----

**İKİNCİ KISIM
İDARE HUKUKU**

İDARE TEŞKİLATI

**BİRİNCİ BÖLÜM
MERKEZİ İDARE**

**BİRİNCİ KISIM
MERKEZİ İDARENİN BAŞKENT ÖRGÜTÜ
(MERKEZ TEŞKİLATI)**

I. MERKEZİ İDARENİN BAŞKENT ÖRGÜTÜ	259
A. CUMHURBAŞKANI	259
1. Seçilme Yeterliliğine İlişkin Hükümler ve Adaylık.....	260
2. Seçilme Usulü.....	261
3. Seçimin Diğer Hükümleri.....	261
4. Tarafsızlığı	262
5. Sorumluluk ve Sorumsuzluk Durumu	263
6. Görev ve Yetkileri.....	264
7. Cumhurbaşkanına Vekâlet.....	266
8. Yetki Devri	267
B. CUMHURBAŞKANLIĞI MERKEZ TEŞKİLATI.....	267
1. Cumhurbaşkanı Özel Kalem Müdürlüğü	267
2. Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı.....	268
3. Cumhurbaşkanı Başdanışmanı, Danışmanı ve Özel Temsilcisi	269
4. Yüksek İstişare Kurulu.....	269
5. Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatına İlişkin Diğer Hükümler	269
6. Cumhurbaşkanı Yardımcıları	271

7.	Cumhurbaşkanlığı Politika Kurulları	272
C.	CUMHURBAŞKANLIĞI OFİSLERİ	274
1.	Oluşumu	274
2.	Yapısı.....	274
3.	Yetkileri.....	274
D.	CUMHURBAŞKANLIĞINA BAĞLI KURUM ve KURULUŞLAR	275
1.	Devlet Denetleme Kurulu	275
2.	Milli Güvenlik Kurulu.....	277
3.	Savunma Sanayii Başkanlığı	278
4.	Türkiye Varlık Fonu	278
5.	Diğer Bağlı Kuruluşlar.....	279
E.	BAKANLAR	280
1.	Seçimi ve Görevden Alınma	280
2.	Sorumluluk ve Sorumsuzluk Durumu.....	280
3.	Yetkileri.....	282
4.	Bakan Yardımcıları.....	283
5.	Bakan Müşavirleri	284
F.	BAKANLIKLER	285
1.	Kurulması ve Kaldırılması	285
2.	Bakanlık Teşkilatı	285
3.	Türkiye'de Bakanlıklara Genel Bakış	289
4.	Türkiye'de Bağlı, İlgili ve İlişkili Kuruluşlara Genel Bakış.....	297

İKİNCİ BÖLÜM MERKEZE YARDIMCI KURULUŞLAR

I.	DANIŞTAY	301
A.	DANIŞTAY'IN KONUMU ve İDARI GÖREVLERİ	301
B.	DANIŞTAY'IN İDARI ÖRGÜTÜ.....	302
1.	Danıştay Genel Kurulu	302
2.	Başkanlar Kurulu	302
3.	Başkanlık Kurulu.....	303
4.	Yüksek Disiplin Kurulu.....	304

5. Disiplin Kurulu.....	304
6. Genel Sekreterlik	304
C. DANIŞTAY GÖREVLİLERİ.....	304
II. SAYIŞTAY	304
A. SAYIŞTAY'IN KONUMU	305
B. SAYIŞTAY'IN GÖREVLERİ	305
C. SAYIŞTAY DENETİMİNİN KAPSAMI	306
1. Düzenlilik Denetimi	306
2. Performans Denetimi	306
D. SAYIŞTAY'IN DENETİM ALANI.....	306
E. SAYIŞTAY'IN ÖRGÜTÜ	310
1. Başkanlık.....	310
2. Daireler.....	310
3. Genel Kurul	310
4. Temyiz Kurulu	310
5. Daireler Kurulu.....	310
F. SAYIŞTAY MENSUPLARI.....	311
G. SAYIŞTAY'IN YARGILAMA GÖREVİ	311
1. Mahkeme Niteliği	311
2. Yargılama Yetkisi ve Usulü	311
3. İlamlar	312
4. Kanun yolları	312
III. EKONOMİK VE SOSYAL KONSEY	313

ÜÇUNCÜ BÖLÜM MERKEZİ İDARENİN TAŞRA TEŞKİLATI

I. MÜLKİ İDARE BİRİMLERİNİN KURULUŞLARI.....	315
II. İL (GENEL) İDARESİ.....	315
A. GENEL OLARAK	315
B. VALİ	316
1. Konumu ve Atanması	316
2. Görev ve Yetkileri.....	317

C.	İL İDARE KURULU	320
III.	İLÇE İDARESİ	320
A.	KAYMAKAM	320
	1. Konumu ve Atanması	320
B.	İLÇE İDARE KURULU	323
C.	İLÇE İDARE ŞUBE BAŞKANLARI	323
IV.	BUCAK İDARESİ	323
V.	BÖLGESEL ÖRGÜTLER.....	324

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
YEREL YERİNDEN YÖNETİMLER
(MAHALLİ İDARELER)

I.	İL ÖZEL İDARESİ.....	326
A.	TANIM ve KURULUŞ	326
B.	İL ÖZEL İDARESİNİN GÖREVLERİ	326
C.	İL ÖZEL İDARESİNİN YETKİLERİ ve İMTİYAZLARI	328
D.	İL ÖZEL İDARESİNE TANINAN MUAFİYETLER	328
E.	İL ÖZEL İDARESİNİN ORGANLARI.....	329
	1. İl Genel Meclisi	329
	2. İl Encümeni	335
	3. Vali	337
F.	STRATEJİK PLAN ve PERFORMANS PLANI	339
G.	YETKİ DEVİRİ.....	339
H.	İHTİLAF HALİNDE TEMSİL YETKİSİNİN DEVİRİ	339
I.	GÖREVDEN UZAKLAŞTIRMA.....	339
J.	İL ÖZEL İDARESİ TEŞKİLATI.....	339
	1. Birimler	339
	2. Genel Sekreterlik.....	340
K.	İÇ ve DIŞ DENETİM	340
L.	HİZMETLERDE AKSAMA	341
M.	İL ÖZEL İDARESİNİN GELİR ve GİDERLERİ	341
N.	İL ÖZEL İDARESİNİN BÜTCESİ	342

O.	İDARI YAPTIRIMLAR.....	343
II.	BELEDİYELER	343
A.	GENEL OLARAK	343
B.	KURULUŞU ve KALDIRILMASI	344
C.	BELEDİYENİN GÖREV ve YETKİLERİ	348
D.	BELEDİYENİN ORGANLARI	351
1.	Belediye Meclisi.....	351
2.	Belediye Encümeni.....	361
3.	Belediye Başkanı	363
E.	İHTİSAS KOMİSYONLARI.....	368
F.	DENETİM KOMİSYONU	369
G.	İÇ ve DIŞ DENETİM	369
H.	HİZMETLERDE AKSAMA	369
I.	BELEDİYENİN ÖRGÜTÜ ve PERSONELİ	370
J.	BELEDİYELERİN GELİRLERİ ve GİDERLERİ	371
1.	Gelirleri	371
2.	Giderleri	371
K.	BELEDİYELERİN BÜTÇESİ	372
L.	KENT KONSEYİ	373
III.	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİ	373
A.	KURULUŞU	374
B.	GÖREV ve YETKİLERİ	374
C.	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNİN ORGANLARI	376
1.	Büyükşehir Belediye Meclisi.....	376
2.	Büyükşehir Belediye Encümeni	378
3.	Büyükşehir Belediye Başkanı	380
D.	TEŞKİLATI ve PERSONELİ	381
E.	İHTİSAS KOMİSYONLARI.....	382
F.	YATIRIM İZLEME ve KOORDİNASYON BAŞKANLIĞI (YİKOB)	383
G.	ALTYAPI HİZMETLERİ KOORDİNASYON MERKEZİ (AYKOME)	384
H.	ULAŞIM KOORDİNASYON MERKEZİ (UKOME)	384

I.	BELEDİYELER ARASI HİZMET İLİŞKİLERİ ve KOORDİNASYON.....	385
J.	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNİN GELİR ve GİDERLERİ	385
	1. Gelirleri.....	385
	2. Giderleri	385
K.	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNİN BÜTÇESİ.....	386
IV.	KÖY İDARELERİ	388
A.	GENEL OLARAK	388
B.	GÖREV ve YETKİLERİ	388
	1. Köyün Mecburi İşleri	388
	2. Köyün İsteğe Bağlı İşleri.....	388
	3. Yetkileri.....	388
C.	KÖYÜN ORGANLARI.....	389
	1. Köy Derneği	389
	2. İhtiyar Meclisi	389
	3. Muhtar.....	390
D.	KÖY PERSONELİ	391
E.	KÖYÜN BÜTÇESİ, GELİRLERİ ve GİDERLERİ	392
V.	MAHALLE YÖNETİMİ	393
VI.	YEREL YÖNETİM KURULUŞLARI ARASINDAKİ İŞBİRLİĞİ (MAHALLİ İDARE BİRLİKLERİ)	394
A.	GENEL OLARAK	394
B.	KURULUŞU	394
C.	ORGANLARI	395
	1. Birlik Meclisi	395
	2. Birlik Encümeni.....	395
	3. Birlik Başkanı.....	395
D.	BİRLİK TÜRLERİ.....	395
	1. Köylere Hizmet Götürme Birlikleri	395
	2. Ülke Düzeyinde Birlik.....	395

BEŞİNCİ BÖLÜM
HİZMETSEL ÖRGÜTLER
(KAMU KURUMLARI)

I.	GENEL OLARAK	397
II.	KURULUŞU	398
III.	TÜRLERİ	398
	A. İDARI KAMU KURUMLARI.....	398
	B. İKTİSADI KAMU KURUMLARI	399
	1. Genel Olarak.....	399
	2. Türleri.....	399
	C. SOSYAL KAMU KURUMLARI.....	401
	D. BİLİMSEL ve KÜLTÜREL KAMU KURUMLARI.....	401

ALTINCI BÖLÜM
ÖZEL İDARI ÖRGÜTLER

I.	DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (BAĞIMSIZ İDARI OTORİTELER) (ÜST KURULLAR)	403
	A. ORTAYA ÇIKIŞLARI.....	403
	B. TÜRKİYE'DE BAĞIMSIZ İDARI OTORİTELERN ÖZELLİKLERİ	403
	1. İdari Vesayet Denetimi Altında Olmaları	403
	2. Ayrı Bir Kamu Tüzel Kişiliğine Sahip Olmaları.....	404
	3. Başkan ve Üyelerinin Cumhurbaşkanıncı Atanması	405
	4. Düzenleme Yetkilerinin Bulunması.....	405
	5. Kendi Bütçe ve Gelirlerinin Olması.....	405
	6. Yaptırım Uygulama Yetkilerine Sahip Olmaları.....	405
	7. Sayıştay Denetimine ve Kamu İhale Kanununa Tabi Olmaları	405
	C. TÜRKİYE'DE BAĞIMSIZ İDARI OTORİTELER	405
	1. Rekabet Kurumu	405
	2. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu	406
	3. Sermaye Piyasası Kurulu.....	407
	4. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu	407

5.	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu	408
6.	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	408
7.	Kamu İhale Kurumu	409
8.	Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu	410
9.	Kişisel Verileri Koruma Kurumu	410
10.	Nükleer Düzenleme Kurumu	410
II.	KAMU KURUMU NİTELİĞİNDEKİ MESLEK KURULUŞLARI.....	412
A.	GENEL OLARAK	412
B.	TEMEL ÖZELLİKLERİ	413
C.	TÜRKİYE'DE KAMU KURUMU NİTELİĞİNDEKİ MESLEK KURULUŞLARI	414
D.	DİĞER MESLEKİ ÖRGÜTLENMELER.....	415
III.	YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI VE ÜST KURULUŞLARI	415
A.	YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI (ÜNİVERSİTELER).....	415
1.	Anayasal Hükümler	415
2.	Genel Özellikleri	416
3.	Milli Savunma Üniversitesi	416
B.	YÜKSEKÖĞRETİM ÜST KURULUŞLARI (YÖK)	417
C.	YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU	418
IV.	BÖLGESEL KAMU KURUMLARI.....	418
A.	GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ	418
B.	DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ	419
C.	KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ.....	419
D.	DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ	419
V.	KALKINMA AJANSLARI.....	420
A.	GENEL OLARAK	420
B.	KURULUŞU	420
C.	YAPISI.....	421
D.	GÖREV ve YETKİLERİ	421
E.	AJANSLAR ÜZERİNDE DENETİM	421
VI.	YÜKSEK ASKERİ ŞURA	422
A.	GENEL OLARAK	422
B.	BAŞKAN ve ÜYELERİ.....	422
C.	TOPLANTILARI	422

D. KARARLARI	422
E. SEKRETARYA	422

ÜÇÜNCÜ KISIM

İDARE HUKUKUNDA ÖZEL KONULAR VE ÖZEL YASALAR

I. ÖZELLEŞTİRME	425
A. GENEL OLARAK	425
B. ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞININ KURULUŞ VE GÖREVLERİ	425
C. KAMU HİZMETLERİNİN GÖRDÜRÜLMESİ	426
D. ÖZELLEŞTİRME ve İHALE USULLERİ	426
1. Özelleştirme Yöntemleri.....	426
2. İhale Usulleri	427
E. MAHALLİ İDARELERDE ÖZELLEŞTİRME UYGULAMALARI	428
F. YARGI YOLU	428
G. DEĞİŞEN HÜKÜMLER.....	428
II. İMAR YETKİSİ VE YAPILAŞMA.....	428
A. İMAR KAVRAMI	428
B. İMAR PLANI	428
1. Nazım İmar Planı	429
2. Uygulama İmar Planı	429
C. PLANLARIN HAZIRLANMASI ve ONAYI.....	429
1. Belediye ve Mücavir Alan İçindeki İmar Planı.....	430
2. Belediye Mücavir Alanı Dışındaki İmar Planı.....	430
3. İmara İlişkin Diğer Hususlar	431
4. İmar Konusunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Yetkisi	431
D. İMAR PLANLARINDA ÖZEL DURUMLAR	431

1.	Kamuya Ait Taşınmazların Durumu	431
2.	İmar Planlarında Umumi Hizmetlere Ayrılan Yerler	432
3.	Cephe Hattı.....	432
4.	Özelleştirme Programındaki Kuruluşlara Ait Taşınmazların Durumu	432
5.	İrtifak Hakları	432
6.	İfraz (Ayrıştırma) ve Tevhid (Birleştirme)	432
7.	Düzenleme Ortaklık Payı.....	433
E.	YAPILAŞMA ve YAPI	433
1.	Yapılışma İzni (Ruhsat)	433
2.	Ruhsat Verilmesi Usulü.....	434
3.	Ruhsat Süresi.....	435
4.	Yapı Kullanma Ruhsatı (İzni)	435
III.	İDARE HUKUKUNDA ÖZEL YASALAR	436
A.	DİLEKÇE HAKKININ KULLANILMASINA DAİR KANUN	436
B.	MAL BİLDİRİMİNDE BULUNULMASI, RÜŞVET VE YOLSUZLUKLARLA MÜCADELE KANUNU	437
C.	BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNU	442
D.	KABAHATLER KANUNU.....	446
E.	TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU KURULUS VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN	455
F.	KAMU DENETÇİLİĞİ KANUNU.....	457
G.	TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU KANUNU	460
H.	OLAĞANÜSTÜ HAL İŞLEMLERİ İNCELEME KOMİSYONU KURULMASI HAKKINDA KANUN	463